

Retouradres: Rijkswaterstaat | Postbus 2232 | 3500 GE Utrecht

RWS BEDRIJFSVERTROUWELIJK

**Rijkswaterstaat
Programma's, Projecten
en Onderhoud**

Griffioenlaan 2
3526LA Utrecht
Postbus 2232
3500 GE Utrecht
T 088-7972111
F

www.rijkswaterstaat.nl

Datum 4 maart 2020
Onderwerp Werkwijze Thermisch Gereinigde Grond (TGG)

Bijlage(n)
1

Beste collega,

Beste collega's ,

In maart 2017 is besloten (voorlopig) geen Thermisch Gereinigde Grond (TGG) meer toe te passen in RWS- en HWBP-projecten. Deze (werk)afspraken is nog altijd van kracht. Van de redenen hiervoor en de ontwikkelingen op het dossier TGG wil ik jullie echter graag op de hoogte brengen.

Waarom passen we geen TGG meer toe in projecten?

De werkafspraken om voorlopig geen TGG meer toe te passen in RWS-grondwerken of in HWBP-projecten is gemaakt ter invulling van onze zorgplicht voor het milieu. Dit omdat grote twijfel was gerezen over de betrouwbaarheid van de productcertificaten waaronder TGG geleverd wordt. Dit heeft geleid tot onrust onder omgevingspartijen en politieke aandacht. De verschillende onderdelen van het Ministerie I&W en Waterschap Vallei en Veluwe hebben daarom onderzoeken laten uitvoeren om duidelijkheid te creëren.

Onderzoek door DGWB en ILT

DGWB heeft onderzoek gedaan naar mogelijkheden om de betrouwbaarheid van productcertificaten voor TGG te vergroten. Dit heeft geleid tot een verbetertraject van de geldende richtlijnen voor het proces van (thermische) reiniging van grond.

ILT heeft handhavingsonderzoek uitgevoerd en de bedrijven ATM en Theo Pouw aangegeven hoe met verificatiekeuringen de kwaliteit van de opgeslagen voorraden TGG behoort te worden vastgesteld.

Onderzoek uitgevoerd door Waterschap Vallei en Veluwe

Waterschap Vallei en Veluwe heeft onderzoek gedaan naar effecten op het milieu tengevolge van het in de Westdijk toepassen van TGG. Op grond hiervan heeft het bestuur van het Waterschap besloten de TGG uit de dijk te verwijderen en de dijk (deels) opnieuw te laten aanleggen. Uitvoering hiervan zal naar verwachting in 2021 plaats vinden. Project Westdijk is een project onder het HWBP.

Onderzoek door RWS

RWS heeft onderzocht in welke van haar grondwerken TGG is toegepast. Deze inventarisatie is gerapporteerd. De Minister I&W heeft toegezegd dit rapport naar de Tweede kamer te sturen. Bij enkele van deze grondwerken zal door middel van veldonderzoek nog moeten worden zeker gesteld dat van effecten op het milieu geen sprake is.

Door Deltares en RIVM is onderzocht of de in dijk Perkpolder toegepaste TGG effect heeft op het milieu en de functionaliteit van de dijk. Geconcludeerd is dat de dijk naar behoren functioneert en de waterveiligheid is geborgd. Ook is vastgesteld dat er geen onaanvaardbaar effect is op het milieu. Bij enkele omgevingspartijen bestaan toch nog zorgen over effecten op het milieu. RWS ZD is met hen in gesprek. Uit oogpunt van zorgvuldigheid wordt nog enkele jaren monitoringsonderzoek uitgevoerd in opdracht van WVL. ZD is nauw betrokken in de uitvoering daarvan. Het beheer van dijk Perkpolder is inmiddels overgedragen aan Waterschap Scheldestromen. De overdracht van het eigendom volgt op een later moment.

Conclusie en vervolgstappen

De onderzoeken hebben veel duidelijk gemaakt echter ook zijn er nog vragen over. Daarom zie ik op dit moment nog geen reden om de (werk)afspraken van maart 2017 te herzien. TGG mag (voorlopig) niet worden toegepast in RWS grondwerken.

Binnenkort ga ik met de twee thermisch grondreinigende bedrijven in gesprek. Ik wil nagaan welke garanties zij kunnen bieden om te borgen dat het in (grond)werken toepassen van TGG niet tot problemen kan leiden.

In de bijlage vind je een toelichting op onze werkwijze m.b.t. het toepassen van secundaire bouwstoffen en Thermisch Gereinigde Grond. Nadere informatie over het TGG-dossier is te vinden op de website van Bodem + <https://www.bodemplus.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/>.

[Redacted signature]

[Redacted signature]

Bijlage.

RWS werkwijze voor in GWW werken toepassen van secundaire bouwstoffen en Thermisch Gereinigde Grond (TGG).

Wat zijn secundaire bouwstoffen en waarom passen we deze in GWW werken toe?

Duurzaamheid en circulaire economie staan hoog op de maatschappelijke agenda. Een van de manieren om de economie circulair te maken is de productie van afval tot een minimum te beperken door in productieprocessen vrijkomende materialen zoveel mogelijk –al dan niet na bewerking- opnieuw te gebruiken. Om deze reden worden afvalstoffen in toenemende mate opnieuw, als secundaire bouwstoffen, toegepast in GWW werken. Bijvoorbeeld AEC-bodemassen en Thermisch Gereinigde Grond (TGG). Op deze manier kan bespaard worden op de winning van primaire bouwstoffen zoals zand en grind.

Is TGG een bouwstof?

Hoewel TGG volgens het Besluit Bodemkwaliteit is aangemerkt als grond rekenen we dit materiaal in onze werkwijze tot de secundaire bouwstoffen. Zoals aangegeven in de brief is toepassing van TGG in onze (grond)werken op dit moment niet toegestaan.

Wat is wettelijk geregeld?

Om te voorkomen dat bodem of grondwater verontreinigd raakt is toepassing van secundaire bouwstoffen in GWW werken gereguleerd via het Besluit en de bijbehorende Regeling Bodemkwaliteit. Volgens de Regeling Bodemkwaliteit moeten secundaire bouwstoffen, zoals bijvoorbeeld AEC-bodemassen, maar ook TGG, onder certificaat worden geleverd. Deze certificaten hebben met name betrekking op de milieuhygiënische eigenschappen van de bouwstof maar veelal niet op de civieltechnische eigenschappen daarvan.

De eigenaar van het GWW-werk heeft een zorgplicht en is aansprakelijk voor onvoorziene milieueffecten. Daarnaast dient bij het daadwerkelijk verwerken van dergelijke materialen te worden voldaan aan de eisen van het ARBO-besluit.

Waarom is een RWS werkwijze van kracht?

Of toepassing van gecertificeerde secundaire bouwstoffen in de RWS netwerken ook daadwerkelijk duurzaam is hangt niet alleen af van de vraag of toepassing conform wettelijke regels heeft plaatsgevonden. Ook moet vooraf duidelijk zijn welke consequenties de toepassing daarvan heeft voor de functionaliteit en levensduur van de werken. Daarom is bekendheid met de civieltechnische eigenschappen van deze materialen voor primair proces A&O van groot belang. Uit de ervaring opgedaan in verschillende projecten is gebleken dat er uitvoerig aandacht gegeven moet worden aan de civieltechnische eigenschappen. Dit is van belang voor beheer en onderhoud en de levensduur van werken en hiermee kan voorkomen worden dat (kostbare) tijd en energie gestoken moet worden in vroegtijdige verwijdering van secundaire bouwmaterialen. Daarmee zijn bovendien hoge kosten gemoeid en zulke herstelwerkzaamheden staan haaks op het duurzaamheidsprincipe.

Om optreden van de hierboven genoemde risico's te voorkomen is, in aanvulling op wet- en regelgeving, binnen RWS een werkwijze Aanleg en Onderhoud (A&O) van kracht, die door IPM teams moet worden gevolgd.

Wat is de RWS werkwijze voor toepassing van secundaire materialen in GWW werken?

Certificaten op grond van de Regeling Bodemkwaliteit geven dus niet per definitie de garantie dat toepassing van het materiaal ook daadwerkelijk duurzaam is. Daarover kan pas een oordeel worden geveld als ook zekerheid bestaat over de civieltechnische eigenschappen van secundaire bouwmaterialen. Indien deze niet zijn gevalideerd is toepassing in RWS werken volgens de RWS werkwijze A&O niet toegestaan.

Alleen goed (civieltechnisch) gevalideerde secundaire bouwmaterialen mogen in GWW-werken van RWS worden toegepast. Het is IPM teams niet toegestaan om uitsluitend op grond van het RBK gecertificeerde materialen in GWW-werken te laten toepassen. Pas als een "materiaal specifieke toepassingsverklaring" is afgegeven door het RWS Steunpunt Wegenbouw en Geotechniek ([steunpunt Wegenbouw en Geotechniek](#)) kan toepassing daarvan door IPM teams worden toegestaan. Er is een lijst beschikbaar van materialen waarvoor reeds een materiaal specifieke toepassingsverklaring is afgegeven. Voor TGG is geen materiaal specifieke toepassingsverklaring afgegeven. Omdat de eigenschappen van TGG per partij kunnen verschillen is dit in generieke zin ook lastig.

Bedrijven/opdrachtnemers kunnen het [RWS innovatie testcentrum](#) inschakelen om eigenschappen van nieuwe materialen te valideren. Na validatie kan door RWS een toepassingsverklaring worden afgegeven.

Verschil in werkwijze Wegenprojecten-Waterbouwprojecten

Wegenprojecten komen via de voor hen verplichte standaardcontractdocumenten reeds min of meer vanzelf terecht bij het steunpunt Wegenbouw en Geotechniek. In de waterbouw gelden andere standaarden en is dit (nog) niet vanzelfsprekend. Aanbevolen wordt in de werkwijze voor waterbouwprojecten op dezelfde manier om te gaan met secundaire bouwstoffen als in wegenprojecten. Het toepassen van TGG in de kern van dijken is volgens de basisspecificatie dijken niet toegestaan.

Vragen? Meer informatie?

Voor nadere informatie over de werkwijze kan contact worden opgenomen met [@rws.nl](#)).